

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Jany Brothánkové a soudců Mgr. Jana Kašpara a JUDr. Ing. Viery Horčicové v právní věci žalobců: **a) D. Š., b) Z. S.**, oba žalobci zastoupeni Mgr. Ditou Křápkovou, advokátkou, se sídlem Obilní trh 4, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo zemědělství, ústřední pozemkový úřad**, Těšnov 17, Praha 1, za účasti: **1) Ing. J. K., 2) Ing. M. K., 3) Česká republika – Správa Národního parku a chráněné krajinné oblasti Šumava**, se sídlem 1. máje 260, Vimperk, **4) K. K., 5) H. M.**, zast. JUDr. Jiřím Honzíkem, advokátem, se sídlem Široká 342, Chrást u Plzně, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 5. 2009 čj. 12902/09-13300/Tro

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění

Žalobci se podanou žalobou domáhají přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jejich odvolání a odvolání pana K. K. proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Klatovy (dále jen správní orgán prvního stupně), ze dne 6.1. 2009 č.j. PÚ 279/2007. Tímto rozhodnutím správní orgán prvního stupně rozhodl podle § 13 odst. 3 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon), v řízení o jednoduchých pozemkových úpravách o určení hranic pozemků v katastrálním území Srní I.

Žalobci v žalobě nejprve uvádějí, že mají ve společném jmění manželů pozemky zapsané u Katastrálního úřadu pro Plzeňský kraj, Katastrálního pracoviště Sušice na LV

č. 395 pro katastrální území Srní I. Tyto pozemky zapsané na tomto listu vlastnictví byly zahrnuty mezi pozemky řešené v rámci jednoduchých pozemkových úprav a jejich celková výměra činila 0,4039 ha. Po provedeném upřesnění přidělu byly žalobcům určeny hranice jejich pozemků nově vedeného jako parc. č. 2062/2 o výměře 0,3250 ha.

Žalobci nesouhlasí s takto razantním snížením jejich původní výměry a toto snížení považují za zcela nepřiměřené. Uvádějí, že žalobce č. 2 se osobně zúčastnil projednání vytyčené hranice svého pozemku. Na místě samém svým podpisem odsouhlasil vytyčení těchto hranic, nicméně na tomto šetření neobdržel žádnou informaci o nové výměře svého pozemku. Až následně obdrželi žalobci výstupní nároky, kde byla uvedena nová výměra jejich pozemku. Teprve v tento okamžik tedy žalobci zjistili, že výměra jejich pozemku se výrazně snížila, a to z původní výměry 0,4039 ha na novou výměru 0,3250 ha. Jedná se tak o snížení o 789 m², což je o 19,53 % výměry původních pozemků.

Řízení o jednoduchých pozemkových úpravách bylo vedeno dle ustanovení § 13 odst. 3 zákona. V tomto řízení má být užito přiměřeně i ustanovení § 10 tohoto zákona. Podle § 10 zákona vlastníků pozemků navrhne pozemkový úřad nové pozemky tak, aby odpovídaly jejich původním pozemkům přiměřeně cenou, výměrou, vzdáleností a podle možností i druhem pozemku. Za přiměřenou výměru se dle § 10 odst. 3 zákona považuje, pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků nepřesahuje 10 % výměry původních pozemků. Pokud by došlo ke snížení nad rámec stanovených kritérií přiměřenosti, je třeba k tomuto souhlas vlastníka. Žalobci nikdy souhlas se snížením výměry pozemků neudělili. Souhlas žalobce č. 2 s vytyčením hranice pozemku nemůže být považován za souhlas se sníženou výměrou, neboť v té době neměl žádné informace o nové výměře. Snížení výměry pozemků žalobců o 19,53 % nepovažují žalobci za přiměřenou aplikaci § 10 zákona.

Správní orgány uvádí, že žalobci nabyli do vlastnictví pozemek, u něhož výměra byla stanovena „jen přibližně“ na základě grafického přidělového plánu vyhotoveného koncem 40. let. Předmětné pozemky nabyli žalobci do vlastnictví na základě kupní smlouvy ze dne 21.6. 2005 od předchozího vlastníka. Při koupi těchto pozemků vycházeli z údajů uvedených v katastru nemovitostí. Podotýkají přitom, že i u pozemků vedených ve zjednodušené evidenci je v katastru nemovitostí uvedena jejich výměra. Z žádného zápisu v katastru nemovitostí není jakkoliv patrné, že uvedená výměra pozemků je stanovena jen přibližně. Žalobci tak byli při koupi pozemku v dobré víře, že stav zápisů v katastru odpovídá skutečnému stavu věci. Chrání je tak dobrá víra ve smyslu ustanovení § 11 zákona č. 265/1992 Sb.

Vzhledem ke snížení výměry pozemku žalobců mají žalobci za to, že se jedná o zásah do práva na ochranu vlastnictví zaručeného v článku 11 Listiny základních práv a svobod a práva pokojně užívat majetek dle článku 1 dodatkového protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod.

Žalobci dále namítají, že z napadeného rozhodnutí není patrné, že snížení výměry pozemků v katastrálním území Srní I, které byly zahrnuty do jednoduchých pozemkových úprav, se dotklo všech vlastníků pozemků stejně. Má-li v rámci jednoduché pozemkové úpravy dojít ke snížení výměry dotčených pozemků za dodržení kritérií přiměřenosti dle § 10 zákona, pak lze důvodně předpokládat, že u všech dotčených pozemků dojde ke snížení výměry o stejný koeficient. Žalobci nabyli dojmu, že ne všichni vlastníci dotčených pozemků byli zkráceni na vlastnickém právu koeficientem 0,8046, jako je tomu v jejich případě. Konkrétně stanovený koeficient, dle něhož byly sníženy výměry všech dotčených pozemků, v napadeném rozhodnutí stanoven není. Proto se žalobci domnívají, že v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, došlo k porušení principu rovnosti vyplývajícího z článku 4 odst. 3 Listiny.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že v daném případě jde o jednoduchou pozemkovou úpravu - upřesnění přidělu dle § 13 odst. 3 zákona. Nedošlo zde k žádným směnám pozemků.

K hlavnímu důvodu žaloby žalovaný uvádí, že původní výměra byla evidována v katastru nemovitostí ve zjednodušené evidenci na základě přidělového operátu. Jedná se pouze o přibližně stanovenou výměru. Naproti tomu výsledná výměra je stanovena na základě geometrického určení tvaru pozemku a z toho vyplývající číselně určené výměry pozemku na základě zaměření skutečného stavu v terénu. Z toho vyplývá, že žalobci nikdy ani fakticky nevlastnili původní výměru, ačkoliv byla uvedena v kupní smlouvě. Poukazuje na ustanovení § 20 zákona č. 344/1992 Sb., podle něhož pouze parcelní číslo, geometrické určení nemovitostí, název a geometrické určení katastrálního území jsou závazné pro právní úkony týkající se nemovitostí vedených v katastru nemovitostí. Je tedy zřejmé, že výměra není závazným údajem katastru nemovitostí. Poukazuje rovněž na ustanovení § 27 písm. g) katastrálního zákona, kde je výměra definována jako vyjádření plošného obsahu průmětu pozemku do zobrazovací roviny v plošných metrických jednotkách; velikost výměry vyplývá z geometrického určení pozemku a zaokrouhluje se na celé čtvereční metry. Výměra parcely je evidována s přesností danou metodami, kterými byla zjištěna; jejím zpřesněním nejsou dotčeny právní vztahy k pozemku. Z toho dle názoru žalovaného jasně vyplývá, že právní vztahy k pozemku nebyly nijak narušeny. Nelze rovněž použít jakýkoliv opravný koeficient, jak se žalobci domáhají, jelikož výměra je určena přesně dle současných přesných metod měření.

Žalobci podali k tomuto vyjádření repliku, v níž uvedli, že žalovaný zcela opomenul ustanovení § 13 odst. 3 zákona, podle kterého má být na řízení o jednoduchých pozemkových úpravách přiměřeně užito ustanovení § 10 zákona.

Žalobci rovněž poukázali na to, že podle ustanovení § 22 odst. 2 katastrálního zákona výpisy, opisy nebo kopie z katastrálního operátu, jakož i identifikace parcel vyhotovené katastrálním úřadem jsou veřejnými listinami. Tyto veřejné listiny tak potvrzují pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno, není-li dokázán opak. Ve výstupech katastrálního úřadu byl a je u předmětných pozemků uveden rovněž údaj o výměře. Žalobci tak neměli žádný důvod pochybovat o správnosti údajů uvedených v katastru nemovitostí a chránila je dobrá víra dle ustanovení § 11 zákona č. 265/1992 Sb.

K poukazu žalovaného na ustanovení § 27 písm. g) zákona č. 344/1992 Sb. žalobci uvádějí, že sám žalovaný tak přiznává, že předchozí měření, na základě kterého byly do katastru zapsány předchozí výměry pozemků, bylo nepřesné. Žalobci však tuto nepřesnost nezavinili a neměli důvod pochybovat o správnosti údajů evidovaných v katastru nemovitostí. Proto není možné, aby zpřesnění údajů evidovaných v katastru nemovitostí bylo na újmu žalobců.

Žalobci rovněž nesouhlasí s interpretací žalovaného, kterou učinil ve vztahu k ustanovení § 20 zákona č. 344/1992 Sb. a jsou přesvědčeni, že pro postup při provádění jednoduchých pozemkových úprav jednoznačně platí ustanovení § 10 ve spojení s § 13 odst. 3 zákona. Z těchto ustanovení zákona je zřejmé, že výměra pozemku je podstatnou okolností. Pokud rozdíl výměry původních a navrhovaných pozemků přesáhl 10 % výměry původních pozemků, pak nelze hovořit o přiměřené výměře navrhovaných pozemků. Snížení výměry nově navrhovaných pozemků oproti původním pozemkům nad rámec stanovených kritérií lze provést jen se souhlasem vlastníka, což se v daném případě nestalo. Zákonodárce tak považuje výměru pozemku za podstatný údaj týkající se pozemků a zohledňuje ji i při řízení o jednoduchých pozemkových úpravách, jejichž předmětem je upřesnění nebo rekonstrukce

přídělu.

Žalobci dále poukázali na to, že snížení výměry pozemků v katastrálním území Srní I se nedotklo všech vlastníků pozemků stejně, k této žalobní námitce žalovaný vůbec nevyjádřil.

Ze správního spisu byly zjištěny následující pro rozhodnutí soudu podstatné skutečnosti:

Opatřením ze dne 5.4. 2007 bylo zahájeno řízení o upřesnění hranic přídělů v katastrálním území Srní I. Podle odsouhlaseného vstupního nároku žalobci vstoupili do jednoduchých pozemkových úprav s pozemky ve společném jmění manželů, jejichž celková výměra měla podle údajů katastru nemovitostí činit 4039 m².

V průběhu řízení byly v terénu zjištěny hranice pozemků žalobců. Vytyčování hranic pozemků se zúčastnil žalobce č. 1, který potvrdil svým podpisem, že souhlasí s tím, že lomové body leží na hranicích pozemků, které mají žalobci ve společném jmění manželů.

Poté, co byl žalobcům zaslán k odsouhlasení soupis výstupních nároků obsahující údaj o výměře pozemků 3250 m², žalobci odmítli s tímto souhlasit a požádali o sdělení, z jakého důvodu vznikl úbytek ve výměře jejich pozemku ve výši 789 m².

Správní orgán prvního stupně na toto podání žalobců reagoval sdělením ze dne 9.1. 2009 č.j. 279/2007, v němž uvedl, že chybné výměry vznikly v přídělovém řízení v padesátých letech, kdy se původní parcely bývalého pozemkového katastru různě dělily a zcelovaly. Zákresy přídělových parcel byly prováděny nepřesně. Od doby zákresů se s těmito parcelami nepracovalo a tak se na chybné výměry přišlo až v rámci jednoduché pozemkové úpravy. Pro zpracovatele je rozhodující závazný tvar a velikost pozemku zobrazený v katastrální mapě a nikoliv výměra. Původní tvary grafických přídělů zůstaly zachovány.

Rozhodnutím ze dne 6.1. 2009 č.j. PÚ 279/2007 rozhodl pozemkový úřad Klatovy o určení hranic pozemků v katastrálním území Srní I.

Žalobci podali každý samostatně proti tomuto rozhodnutí odvolání, v němž shodně uvedli, že nesouhlasí se snížením výměry jejich pozemků. Dále uvedli, že nepořádek ve vyměření pozemku nezavinili, a proto se tímto rozhodnutím cítí poškozeni ve svých právech. Proti rozhodnutí podal odvolání rovněž pan K. K..

O odvoláních rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 22.5. 2009 č.j. 12902/09-13300/Tro tak, že odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil.

V odůvodnění tohoto rozhodnutí k odvolání žalobců uvedl, že žalobci předmětné pozemky nabyli na základě kupní smlouvy ze dne 21.6. 2005 od předchozího vlastníka. V této kupní smlouvě je uvedeno, že dotčené pozemky jsou vedeny ve zjednodušené evidenci. Na tyto parcely nebyl v rámci tohoto převodu vyhotoven geometrický plán, který by určil jejich přesnou polohu a výměru. Žalobci tedy nabyli do vlastnictví pozemek, u něhož výměra byla stanovena jen přibližně na základě grafického přídělového plánu vyhotoveného koncem čtyřicátých let, který následně měl být upřesněn geometrickým plánem, k čemuž ale nikdy v minulosti došlo. Tento nedostatek odstraňuje až tato jednoduchá pozemková úprava, která má za cíl pouze rozhodnout o určení hranic pozemků v souladu s ustanovením § 13 odst. 3 zákona. Výsledkem jednoduchých pozemkových úprav je obnova souboru geodetických informací, tj. geometrického určení tvaru pozemku a z toho vyplývající číselně určené výměry pozemku na základě zaměření skutečného stavu v terénu. Z těchto důvodů žalovaný podané odvolání zamítl.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. O věci přitom rozhodl bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Podle § 4 odst. 2 zákona jednoduchými pozemkovými úpravami lze provést i upřesnění nebo rekonstrukci přídělů půdy (§ 13) přidělené ve smyslu dekretů prezidenta republiky č. 12/1945 Sb. a č. 28/1945 Sb. a zákonů č. 142/1947 Sb. a č. 46/1948 Sb.

Podle § 13 odst. 1 zákona upřesněním přídělů (§ 4 odst. 2) je určení hranic přídělů v případech, kdy je příděl přibližně lokalizován, ale hranice přídělů nelze jednoznačně určit.

Podle § 13 odst. 3 zákona v řízení o jednoduchých pozemkových úpravách, jejichž předmětem je upřesnění nebo rekonstrukce přídělů, postupuje pozemkový úřad po projednání s katastrálním úřadem podle tohoto zákona; ustanovení § 5, 6, 8, 9, 10, 11 a 12 se však použijí pouze přiměřeně. V těchto řízeních pozemkový úřad rozhodne pouze o určení hranic pozemků.

V daném případě je předmětem soudního přezkumu rozhodnutí o upřesnění přídělů. Účelem tohoto řízení je tak přesné určení hranic pozemků, které byly v souladu s dekrety prezidenta republiky ve čtyřicátých letech přiděleny. Účelem tohoto řízení není rozhodovat o směně pozemků v dotčeném území ani o jakékoli jiné změně ve vlastnictví těchto pozemků. I po skončení tohoto řízení jsou všichni účastníci řízení o jednoduchých pozemkových úpravách vlastníky těchto pozemků jako před zahájením tohoto řízení (nedojde-li ke změně vlastnictví z jiných důvodů). Dotčené pozemky jsou „pouze“ v terénu přesně zaměřeny a vytyčeny a toto vytyčení je zaneseno do údajů katastru nemovitostí. V souvislosti s tím dochází také k upřesnění (nikoli ke změně) výměry jednotlivých pozemků. Samotnou skutečnost, že v terénu zjištěné a vytyčené (a následně do údajů katastru nemovitostí zanesené) hranice pozemků žalobců odpovídají skutečnému průběhu hranic pozemků žalobců, potvrdil při vytyčení těchto hranic na místě sám žalobce b) a žalobci ji ani v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení před soudem nijak nezpochybovali.

V případě žalobců tak bylo zjištěno, že jejich pozemky nemají výměru 0,4039 ha, ale pouze 0,3250 ha. Tento rozdíl však není důsledkem toho, že bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí. Pozemky ve vlastnictví žalobců totiž představují stále tutéž část zemského povrchu, která má stále tentýž tvar a tutéž velikost. Pozemky v jejich vlastnictví totiž měly i před jejich zaměřením velikost 0,3250 ha, žalobci si pouze této skutečnosti nebyli vědomi.

Dovolávají-li se žalobci toho, že výpisům z katastru nemovitostí jako veřejným listinám svědčí presumpce správnosti, lze s nimi sice souhlasit, avšak jak sami uvádějí, jedná se o domněnku vyvratitelnou. V daném případě bylo zaměřením jejich pozemků přímo v terénu zjištěno, že údaj uvedený dříve v katastru nemovitostí o výměře jejich pozemků neodpovídá skutečnosti, neboť ve skutečnosti činí jen 0,3250 ha.

Rovněž ze skutečnosti, že žalobci byli v dobré víře, že výměra jejich pozemků činí 0,4039 ha, nemohou žalobci ničeho argumentačně vytěžit. Ani jejich dobrá víra totiž nemůže změnit nic na skutečnosti, že údaj 0,4039 ha o velikosti jejich pozemků není a nikdy nebyl v souladu s objektivní skutečností. Jejich dobrá víra může mít případně relevanci ve vztahu

k osobě, od níž žalobci tyto pozemky koupili, pro řízení o jednoduchých pozemkových úpravách však není relevantní.

Žalobci se dále dovolávají užití ust. § 10 odst. 3 zákona, který vymezuje pojem přiměřenosti ve vztahu k rozdílu výměry původních a navrhovaných pozemků. Podle § 13 odst. 3 zákona se ustanovení § 10 zákona na řízení o upřesnění přídělu aplikuje jen přiměřeně, tj. jen v tom rozsahu, v jakém je aplikace tohoto ustanovení možná. Podle názoru soudu ust. § 10 odst. 3 zákona na řízení o upřesnění přídělu však nelze aplikovat vůbec, neboť toto ustanovení nemá v tomto řízení vůbec místo. Uvedené ustanovení totiž hovoří o rozdílu výměry původních a navrhovaných pozemků. V případě řízení o upřesnění přídělu však nejsou žádné „původní“ a „navrhované“ pozemky a nedochází následně k žádné směně pozemků. Jak již bylo shora uvedeno, v případě upřesnění přídělu je předmětem řízení toliko přesné stanovení a vytyčení hranic stále téhož pozemku dle přídělu, umístění ani tvar pozemků se nijak nemění. I výměra pozemků tak zůstává stále stejná, dochází pouze k jejímu přesnému stanovení (zaměření).

Soud chápe rozčarování žalobců ze zjištění, že výměra pozemků, které koupili, je zhruba o jednu pětinu nižší, než výměra uvedená v kupní smlouvě. Toto „snížení výměry“ však nemá žádnou souvislost s řízením o jednoduchých pozemkových úpravách a není důsledkem vydání žalobu napadeného rozhodnutí. Má původ ve 40. letech, kdy při přídělu pozemků právním předchůdcům žalobců byla chybně určena jeho výměra.

Ze shora popsaných důvodů je pak zřejmé, že u žalobou napadeného rozhodnutí není možno ani shledat rozpor se zásadou rovnosti dle čl. 4 odst. 3 Listiny. Žalobci se nemohou domáhat toho, aby i ostatním vlastníkům pozemků v obvodu jednoduchých pozemkových úprav byla snížena výměra jejich pozemků, neboť i v případě všech ostatních vlastníků pozemků nebyla ve skutečnosti měněna výměra jejich pozemků a pouze byly v terénu zjišťovány a zaměřovány skutečné hranice jejich pozemků a následně byla upřesňována jejich výměra. Ke splnění tohoto požadavku žalobců by totiž bylo nutno část pozemků (tj. určitou konkrétní část zemského povrchu), která byla dosud ve vlastnictví jiné osoby, přiřknout do vlastnictví žalobců – takováto změna ve vlastnictví pozemků však není a nemůže být předmětem řízení o upřesnění přídělu formou jednoduchých pozemkových úprav, neboť by tím došlo mj. ke změně tvaru pozemku zobrazeného v katastrální mapě.

Soud tak uzavírá, že pozemky ve společném jmění manželů se po provedení jednoduchých pozemkových úprav ve skutečnosti nijak nezmenšily a že v důsledku vydání žalobou napadených rozhodnutí tak nedošlo k žádnému zásahu do práv žalobců.

Vzhledem ke shora uvedenému soud žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť shledal, že žalobci tvrzený zásah do jejich práv není důsledkem žalobou napadeného rozhodnutí.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť neúspěšným žalobcům náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému žádné náklady řízení nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V daném případě soud osobám zúčastněným na řízení žádnou povinnost neuložil, a proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost za podmínek uvedených v ustanovení § 102 a násl. s.ř.s., a to ve lhůtě dvou týdnů po

doručení tohoto rozsudku. Kasační stížnost se podává u Městského soudu v Praze, rozhodovat o ní přísluší Nejvyššímu správnímu soudu.

Stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie (§ 105 odst. 2 s.ř.s.).

V Praze dne 11. května 2011

Mgr. Jana Brothánková v.r.
předsedkyně senátu